

Vedr. betydningen af adoptionsansøgers graviditet

(Til samtlige adoptionssamråd, samrådssekretariater, formidlende organisationer, Adoption og Samfund samt Familiestyrelsen, den 8. januar 2007)

Adoptionsnævnet har fra flere samråd modtaget forespørgsler vedrørende betydningen af en adoptionsansøgers graviditet i fase 1 af undersøgelses- og godkendelsesforløbet.

Nævnet har på baggrund af disse henvendelser fundet anledning til at udstede en nærmere henstilling for samrådenes behandling af sager vedrørende adoptionsansøgere, der i forbindelse med undersøgelses- og godkendelsesforløbet opnår graviditet.

Adoptionsnævnet har hørt Familiestyrelsen over spørgsmålet og har i høringen bl.a. anført følgende:

"Spørgsmålet om, hvorvidt der kan meddeles afslag på godkendelse som adoptant allerede i fase 1 på grund af graviditet er efter sekretariatets opfattelse ikke afklaret i lovens forarbejder, ligesom det ikke tidligere har været genstand for drøftelse i nævnet. Derimod ligger det klart, at graviditet kan medføre afslag i fase 3, hvilket også er baggrunden for, at en endelig godkendelse kan tilbagekaldes på grund af graviditet. Imidlertid omfatter vurderingen i fase 1 alene en stillingtagen til, om ansøgerne opfylder de generelle betingelser i godkendelsesbekendtgørelsens §§ 6-9, hvorfor der ikke direkte er hjemmel til at afslå godkendelse i fase 1 på grund af graviditet. Tilsvarende fører den omstændighed, at ansøgere er i fertilitetsbehandling, heller ikke til et afslag i fase 1.

I forhold til tidspunktet for tilbagekaldelse af en allerede meddelt godkendelse på grund af graviditet, tilkendegav nævnet på sit landsmøde for de amtskommunale samråd i 2003, at det var nævnets holdning, at dette bør ske i hvert fald efter 12. graviditetsuge. Nævnet har i sin senere praksis accepteret berøstelse af sager undervejs i undersøgelses- og godkendelsesforløbet på grund af graviditet indtil 16. graviditetsuge og i enkelte tilfælde frem til 24. graviditetsuge, hvis der har foreligget særlige grunde til at frygte abort indtil dette tidspunkt.

Spørgsmålet om, hvorvidt der i fase 1 kan meddeles afslag på godkendelse som følge af adoptionsansøgers graviditet, vedrører således navnlig den situation, hvor ansøgeren har passeret 16. graviditetsuge".

Familiestyrelsen har i sit svar til Adoptionsnævnet anført, at henvendelsen har givet styrelsen anledning til nærmere at overveje betydningen af graviditet i relation til ansøgning om godkendelse som adoptant.

Familiestyrelsen har indledningsvis noteret sig, at graviditet efter fast praksis kan medføre afslag i fase 3 af undersøgelses- og godkendelsesforløbet, ligesom graviditet kan medføre, at en allerede meddelt godkendelse som adoptant kan trækkes tilbage.

Styrelsen har desuden noteret sig, at nævnet i praksis har accepteret, at adoptionssager sættes i bero indtil (i hvert fald) 16. graviditetsuge, når ansøgerne meddeler amtet, at ansøgerinden er gravid. I praksis meddeles der herefter afslag, når den 16. graviditetsuge nås.

Familiestyrelsen har i sit svar bemærket, at der i fase 1 tages stilling til de generelle betingelser for adoption, herunder alder, helbred, økonomi m.v. Det er Familiestyrelsens opfattelse, at graviditet ikke i fase 1 kan betragtes som et helbredsmæssigt forhold, der kan begrunde et afslag på godkendelse som adoptant, idet graviditeten vil være afsluttet, når modtagelse af adoptivbarnet kommer på tale. Det er således ikke graviditeten i sig selv, der kan anses for problematisk i relation til godkendelsen som adoptant, men derimod det forhold, at familien må formodes inden længe at få et biologisk barn.

Det er desuden Familiestyrelsens opfattelse, at det bør fastholdes, at der ikke i fase 1 bør inddrages vurderinger af ansøgerne, som vedrører ansøgernes adoptionsmotiv, personlige ressourcer etc., idet disse vurderinger som bekendt henhører under fase 3.

Familiestyrelsen finder derfor ikke, at graviditet er en afslagsgrund i fase 1. Styrelsen bemærker, at man er af den opfattelse, at dette er tilfældet, uanset hvor langt fremskreden graviditeten er. Ansøgerne bør dog vejledes nøje om, at graviditeten vil indgå i vurderingen af ansøgerne i fase 3.

Familiestyrelsen finder desuden, at det bør præciseres over for amterne, at det forhold, at graviditet – uanset hvor fremskreden den er – ikke er en afslagsgrund i fase 1, betyder, at også ansøgere med en verserende sag - i hvert fald frem til uge 16 - har krav på, at sagen viderebehandles, således at sagen altså ikke uden videre berosættes, når amtet får meddelelse om graviditeten. Styrelsen har dog ingen indvendinger imod, at ansøgerne *tilbydes*, at sagen sættes i bero.

Familiestyrelsen har endelig anført, at man finder, at det bør præciseres, at ansøgerne – uanset den eksisterende praksis omkring vurderingen af graviditet i fase 3 – har krav på en egentlig vurdering af deres konkrete sag, og at de, hvis ansøgerinden ikke er 16 uger henne i graviditeten, har krav på, at vurderingen udskydes til dette tidspunkt, hvor der er en vis sikkerhed for, at graviditeten lykkes.

Adoptionsnævnet kan henholde sig til det af Familiestyrelsen anførte.

Når samrådene i **fase 1** modtager oplysning om en ansøgers graviditet, bør det således ikke medføre, at sagen automatisk berosættes, eller at der meddeles afslag på godkendelse alene som følge af den omstændighed, at ansøgerne venter et biologisk barn. Samrådet bør i stedet på sædvanlig vis vurdere, om de objektive betingelser i godkendelsesbekendtgørelsens §§ 6-9 er opfyldt, og om ansøgerne således kan fortsætte undersøgelses- og godkendelsesforløbet i fase 2, uanset hvor fremskreden en graviditet, der er tale om.

For så vidt angår spørgsmålet om berosættelse af sagen i **fase 3** bemærkes, at det, som anført i ovenstående, fortsat er Adoptionsnævnets opfattelse, at ansøgere har krav på berosættelse af deres sag i fase 3, indtil 16. graviditetsuge. Hvis kvinden tidligere har haft en eller flere spontane aborter senere i graviditeten eller der i øvrigt foreligger særlige grunde, kan samrådet efter omstændigheder beslutte at berosætte sagen til senere i graviditeten. Efter nævnets opfattelse bør der som udgangspunkt ikke tilbydes berosættelse ud over 24. graviditetsuge. Efter dette tidspunkt – eller såfremt ansøgerne tidligere ønsker en stillingtagen – bør samrådene vurdere, om ansøgerne efter en individuel vurdering må anses for egnede som adoptanter, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 17.